

Prvič. — Levstik je popolnoma zmožen za uredovanje slovarja, kar nihče tajiti ne more, ki je zdrave pameti. Da bi bil pa edini Levstik za to zmožen, ta misel je mogla prirasti iz divjaka strankarstva. Ne le duhovni v dolgih suknhah, ampak tudi v kutah bi bili zmožni. Dokazov menda ni treba dr. Zarniku.

Drugič. — Levstik ni slovarja uredoval, in menda tudi ni imel misli, uredovati ga, morebiti se mu je to zdelo predolgočasno in dolgotrajno. Ker ga ni uredoval, ni uredil ne ene pôle; on se je le igral.

Tretjič. — Levstik je slovar uredoval — naj smem rabiti to besedo — nepraktično (kakor smo videli), neprimerno (Miklošičeva misel). — V takem slovarju se ne bi še učenjak razvedel, a kaj še le navadni ljudje (Miklošičeva misel). — Slovnik niso nabrane monografije, ampak so knjige, v katerih se lahko poišče in najde pomen in raba te ali one besede (Miklošičeva misel). — Še Grimmovo velikansko delo ne dopušča etimologiji in oziru na tuje jezike*) toliko prostora (Miklošičeva misel). — Kje bi bil prostor za fraseologijo? (Miklošičevo vprašanje). — Tudi se je na staroslovenščino bolj oziral, kakor bi se smelo (Miklošičeva misel). — Tako je sodil in zavrgel Miklošič Levstikovo uredovanje, gl. „Nov.“ 1869 št. 16.

Četrtič. — Ker Levstik ni ne ene pole uredil — razlage omenjene njegove so pa čisto nepraktične in nerabljive za slovar.

Petič. — Kolikor časa je Levstik imel slovar v rokah, za toliko časa so Slovenci „okradeni“ silno potrebnega slovarja. Pregrešenje na slovenskem slovstvu je, da se je toliko časa pustilo pri Levstiku povaljevanje rokopisov. Napačno so tedaj ravnali možje, ki so vedeli za Levstikovo čudno uredovanje, pa niso skrbeli, da bi se mu bilo delo odvzelo. Škoda časa, škoda slovstva! Zakaj, ko bi bil g. Levstik slovar še dalje tako uredoval, ne bi ga bil uredil tudi z Metuzalemovimi leti. Pa šalo v kraj, sam učeni mož, g. Miklošič je rekel, da je življenje enega človeka prekratko za „tako“ uredovanje, kakoršno je nameraval Levstik, in da bi Levstiku, hotečemu po tem razmerju izdelati celo knjigo, predno bi došel do polovine, moralo od dela pero razvneti se in izgoreti.

Ker Mladoslovenci le silijo Levstika za uredovanje, sklepamo iz vsega dosle rečenega, da jim ni za slovar, ampak le za osebo Levstika. Ko bi jim bilo za slovar in za slovensko slovstvo, nasvetovali bi za urednika moža, ki bi slovar uredil pred sodnim dnem in pa praktično. Dr. Zarnik pravi, da je za vrednika slovenskega slovarja sposoben edini Levstik, da se tedaj mora delo izročiti njemu, pri tem se sklicuje na svoje prijatelje: na Vošnjaka, Jurčiča, Celestina, Šuklja in Levca, da so tudi ti njegovih misli. Trditi, da je „edini“ Levstik zmožen za to delo, je neumno; kdor se količkaj peča s slovenskim slovstvom, vé, da imamo vendar več mož za to sposobnih, ne le v svetovnem, ampak tudi v duhovskem stanu. Jaz vem za učenjaka v redovni obleki, ki slovarja gotovo ne bi slabeje uredil nego Levstik. Če se Zarnik sklicuje na mišljenje svojih prijateljev, je to tako smešno, kakor da bi se jaz sklicaval na svoje črevlje, rekši, da Levstik ni sposoben. Kaj vedó tisti njegovi prijatelji o načinu Levstikovega uredovanja! in ko bi vedeli in bi imeli le nekoliko hrepenenja po brzem dokončanju slovenskega slovarja, morali bi z Zarnikom vred reči:

*) Naj opomnim, da je Levstik slovenskim besedam prideval tudi razlaganje iz romanskih jezikov. Razlaganje ni bilo več podobno slovarju, ampak široko razkoračenim filološki razpravam.

„Le Levstika ne! Ta slovarja ne bi nikdar zgotovil, in če ga bi, ne bi bil za rabo!“

Družba sv. Mohora.

Da se podpira domače slovstvo in se spodbuja delavnost slovenskih pisateljev, razpisuje družba po odobrovem sklepu dne 1. avgusta tudi za prihodnje leto sledeča darila:

1. Sto in štirideset gold. za štiri krajše izvirne povesti vsaki po 35 gold.; v obsegu blizo $\frac{1}{2}$ tiskane pôle, in

2. Sto in štirideset gold. za štiri podučne spise raznega zapopadka v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pôle, vsakemu po 35 gold.

Rokopisi naj se družbinemu tajniku pošljejo vsaj do 10. novembra t. l. Pisateljevo ime z natančnim naznanilom zadnje pošte naj priloži v zapečatenem listu. Darila se bodo izplačala na Vodnikov dan 2. februarja 1875. leta.

V istej seji so odborniki po tajnikovem poročilu enoglasno sprejeli obširni, pa v vsakem obziru izvrstni rokopis: „Umni kmetovalec“, ki ga je spisal in družbi v natis ponudil po vsej Sloveniji sloveči vodja slovenske kmetijske šole v Gorici in vrednik „Gosp. lista“, gosp. France Povšè. Cela knjiga utegne s podobami vred obseči blizo 30 tiskanih pól in bode dovršena v treh letih. Vsako leto zaporedoma izide en zvezek po 10 tiskanih pól. Prvi zvezek je družbenikom namenjen prihodnje leto in obsega: I. Poduk o zemljišči, obnebji in o življenju rastlin. II. Kmetijska orodja in kmetijske stroje (s podobami). III. Kako zemljišče gnojiti.

Drugi zvezek razlaga, kako se rastline sploh prideljujejo in kako posamezni poljski pridelki.

Tretji snopič pa podučuje, kako ravnati s travniki, vrti in gozdi.

Že iz tega površnega zapopadka razvidijo družbeniki, kako ugodna in koristna jim bo knjiga, katero je s posebnim ozirom na razmere naših kmetov in poljedelcev z vse hvale vredno skrbjo uravnal in vredil strokovnjak, kateri kot učitelj poljedelstva sloví med nami.

Ne dvomimo, da bode ravno ta knjiga, ki se bode tiskala in razširjala v 27—28.000 iztisih med naše poštene in marljive kmetovalce, s kmetijskimi šolami vred vzajemno pripomogla, da se zboljša in bolj in bolj razvija umno kmetovalstvo in pospešuje narodno gospodarstvo v mili naši domovini.

Razun tega je družba sv. Mohora za l. 1875 svojim udom namenila sledeče knjige:

1. *Molitvene bukve*, za brate in sestre bratovščine sv. Mohora, spisuje preč. gosp. stolni korar v Mariboru France Kosar.

2. *Kristusovo življenje in smrt*. Drugi del, 3. snop.

3. *Občna zgodovina*. Spisuje g. prof. Josip Staré. Drugi snopič; obsega: Grško in Makedonsko zgodovino do Rimljanov.

4. *Setev in žetev*. Povest za prosto ljudstvo. Spisal g. J. Ogrinec. Slovenskih Večernic XXXIII. zvezek.

5. *Koledar za l. 1876* s popolnim imenikom vseh družbenikov in z raznim podučnim in kratkočasnim berilom.

* Slovensko-nemški slovar, spisal A. Janežič, popravil in pomnožil J. pl. Kleinmayr, je v tiskarnici družbe sv. Mohora ravnokar prišel na svitlo in se dobí v omenjeni tiskarnici ali pa pri raznih knjigarjih mehko vezan za 2 gold. 20 kr.